

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente

Secțiunea a 2- a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Reglementarea generală în materia societăților comerciale a fost substanțial modificată prin Legea nr. 441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, în scopul armonizării acestora cu prevederile comunitare în domeniu și adaptării la standardele de transparență decizională și protecție a acționarilor existente în statele membre ale Uniunii Europene.

Reforma legislativă a avut în vedere următoarele elemente ale *acquis-ului comunitar*: Directiva Consiliului nr. 68/151/EEC de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în sensul art. 58 al doilea paragraf din Tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților; Directiva Consiliului nr. 77/91/EEC de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în sensul art. 58 al doilea paragraf din Tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora; Directiva a Consiliului nr. 78/855/EEC privind fuziunile societăților pe acțiuni; Directiva Consiliului nr. 82/891/EEC privind divizarea societăților pe acțiuni; Directiva Consiliului nr. 89/666/EEC privind publicitatea sucursalelor înființate într-un stat membru de anumite tipuri de societăți care intră sub incidența dreptului unui alt stat; Directiva Consiliului nr. 89/667/EEC din data de 21 decembrie 1989 în materie de drept al societăților comerciale, privind societățile cu răspundere limitată cu asociat unic.

Totodată, la elaborarea legii au fost avute în vedere principiile OECD în materia guvernării corporative a societăților comerciale, perspectivele de dezvoltare a materiei la nivel comunitar și cele mai bune practici în statele membre ale Uniunii Europene.

2. Schimbări preconizate. Elemente obiective ale situației extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată. Consecințele neadoptării proiectului de act normativ în regim de urgență

Legea nr. 441/2006 prevede o serie de termene tranzitorii, care au ca scop pregătirea mediului de afaceri pentru implementarea noii reglementări.

Totuși, există dispoziții care, deși nu au fost apreciate inițial ca impunând acordarea unei perioade de asimilare și de pregătire a aplicării, s-au dovedit, ulterior adoptării, dificil de pus în practică imediat.

Mai mult, o parte dintre aceste prevederi impun obligații pentru a căror îndeplinire este necesară adoptarea unor decizii de către organele colegiale ale societăților (consiliul de administrație sau adunarea generală), în această situație fiind necesară parcurgerea unor etape de procedură, menite a asigura exigențele de transparență a procesului decizional.

Notăm, sub acest aspect, problematica modificării regimului raporturilor juridice ale administratorilor/directorilor cu societatea pe care o administrează. Legea nr. 441/2006 prevede că administratorii și directorii societăților pe acțiuni vor încheia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de administrare/management, un contract de mandat, contractul de muncă fiind suspendat pe perioada exercitării mandatului de administrator/director. Aducerea la îndeplinire a obligațiilor ce decurg din noua reglementare presupune respectarea unor pași procedurali, ce presupun o anumită durată (convocarea adunării generale a acționarilor pentru a fixa remunerația administratorilor/directorilor în baza contractului de mandat și, dacă administratorii/directorii actuali nu doresc să continue exercitarea atribuțiilor în condițiile noului statut, pentru a să desemna alte persoane pentru ocuparea pozițiilor arătate: întrunirea adunării generale; efectuarea formalităților de publicitate a hotărârii adoptate).

În aceste condiții, absența unui perioade adecvate de asimilare a noii reglementări poate conduce la o înțelegere/aplicare greșită sau neunitară, cu consecințe negative asupra evoluției mediului românesc de afaceri și asupra îndeplinirii obiectivelor urmărite prin această reformă legislativă (implementarea unor standarde similare celor din Statele Membre, apte a asigura respectarea principiilor de uniformizare/armonizare a reglementării societăților comerciale în interiorul pieței comune).

Din aceste rațiuni, apreciem absolut necesară fixarea unui termen în care societățile comerciale să aibă posibilitatea de a-și adapta structura internă noului cadru legal în materie, de a reanaliza capacitatea proprie de a face față exigențelor de transparență impuse de Legea nr. 441/2006 societăților pe acțiuni (și de a decide, dacă este cazul, transformarea într-o altă formă de societate comercială, care să corespundă profilului entității – acționariat, administrare, personal, specific al activității).

Totodată, examinarea aprofundată a textului actului normativ, astfel cum a fost adoptat, a relevat o serie de neconcordanțe, care, chiar dacă sunt, în mod evident, erori de procesare (trimiterea la un articol abrogat (ex. art. 166- trimitere la art. 145 abrogat; art. 275: trimitere la art. 149 abrogat) sau indicarea unui articol greșit (cauza fiind contractarea anumitor articole; ex. art. 152¹, art. 199), determină o modificare substanțială a textului sau chiar inoperabilitatea acestuia.

De asemenea, a fost sesizat un număr de inconsistențe ale normei, astfel cum a fost adoptată, care pot avea un impact negativ semnificativ asupra mediului de afaceri. Notăm câteva astfel de deficiențe: folosirea altor prepoziții, locuțiuni prepoziționale, expresii decât cele propuse de inițiator (art. 137¹ alin. (3) folosește locuțiunea prepozițională „pe durata îndeplinirii mandatului”, modificând total regimul contractului administratorului/directorului societății pe acțiuni); reducerea unui text (ex. art. 144¹ – obligația de prudență și diligență - și art. 144² – obligația de loialitate - devin art. 144¹ – o obligație combinată, cu cauze de exonerare, care, deși în mod natural sunt distincte, devin în dreptul românesc general aplicabile, în contradicție cu standardele existente în legislația statelor membre ale Uniunii Europene). Se produce, astfel, o amalgamare a principiului reformativ a cărui integrare în dreptul românesc al societăților comerciale s-a urmărit, creând o prevedere susceptibilă de multiple interpretări și deci dificil de perceput și de integrat în viața reală a societății comerciale.

Având în vedere că aceste deficiențe, precum și altele similare semnalate de mediul de afaceri, destinatarul acestui text legal (omiterea din categoria prevederilor a căror aplicare este amânată pentru o perioadă tranzitorie a anumitor articole, a căror aplicare impune parcurgerea unor etape procedurale, fiind imposibilă operarea lor prin însăși intrarea în vigoare a legii), sunt de natură a afecta stabilitatea mediului de afaceri,

Având în atenție recomandările formulate de societățile comerciale în perioada

imediat următoare intrării în vigoare a noii reglementări (necesitatea clarificării anumitor prevederi, pentru a asigura interpretarea unitară a acestora – ex. definiția fuziunii, modalitatea de numire a auditorului financiar),

Având în vedere recomandările formulate de Grupul de State împotriva corupției (GRECO) în ultimul său Raport de evaluare asupra României, privind stabilirea de noi incompatibilități în exercitarea funcțiilor de administrator, director, cenzor, auditor și în dobândirea calității de fondator, incompatibilități raportate la condamnarea pentru săvârșirea unor fapte incriminate de legislația pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor,

Se impune pe de o parte stabilirea, în regim de urgență, a unui termen în care societățile comerciale existente să opereze modificările prevăzute de lege, în special cele ce vizează structura consiliului de administrație, pe de altă parte amendarea prevederilor ce au generat interpretări diferite în practică, interpretări ce sunt de natură a vicia efectele pozitive, reformatoare urmărite prin adoptarea Legii nr. 441/2006.

Secțiunea a 3- a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra mediului concurențial, creând premisele legale necesare infuziei de capital străin pe piața societară românească.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul va aduce beneficii directe pentru mediul românesc de afaceri, prin acordarea unui termen de aplicare a noilor standarde în materia funcționării consiliului de administrație al societăților pe acțiuni, termen ce asigură, pe de o parte, alegerea celor mai bune soluții în plan intern-exprimarea opțiunii pentru sistemul de administrare considerat cel mai eficient de acționarii societății comerciale, alegerea modalității celei mai adecvate de departajare a funcțiilor în cadrul consiliului de administrație, iar, pe de altă parte, pregătirea instituțiilor ce au atribuții în aplicarea acestei legi (oficiile registrului comerțului, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia pentru Supravegherea Asigurărilor).

Clarificarea prevederilor legii va avea, de asemenea, un impact favorabil la nivelul mediului de afaceri, facilitând aplicarea acesteia și asigurând standardele de transparență decizională și de protecția a acționariatului urmărite de legiuitor.

3. Impact social

a) grupul-țintă demografic și social afectat:

Grupul social asupra căruia proiectul de act normativ produce efecte este constituit din societățile comerciale, în special, societățile pe acțiuni și administratorii/ directorii acestora.

b) efecte directe sau indirecte:

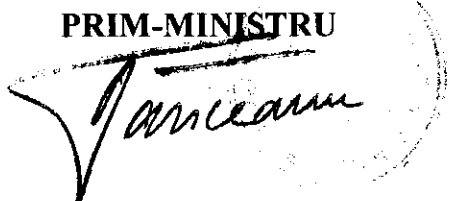
Proiectul de ordonanță de urgență, prin crearea premiselor diminuării impactului noii reglementări în materia societăților comerciale, va avea ca efect direct încurajarea comercianților în a se alinia standardelor impuse de Legea nr. 441/2006, iar, în situațiile în care textul legal oferă opțiuni în aplicare, de a examina ansamblul caracteristicilor societății comerciale și de a alege sistemul de administrare cel mai adecvat specificului activității și structurii acesteia.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului.

<i>Secțiunea a IV a</i> <i>Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, atât pe termen lung</i> Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.
<i>Secțiunea a V a</i> <i>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</i> Proiectul de act normativ facilitează punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 441/2006 pentru modificarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 28 noiembrie 2006.
<i>Secțiunea a VI a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ</i> <i>1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</i> La elaborarea proiectului de act normativ au fost avute în vedere observațiile și recomandările adresate Ministerului Justiției ulterior adoptării Legii nr. 441/2007 de către societăți comerciale, sindicate, patronate, societăți și cabinete individuale de avocatură. De asemenea, au fost avute în vedere dificultățile de aplicare/interpretare a noii reglementări semnalate în cadrul acțiunilor de promovare inițiate de Ministerul Justiției sau de alte entități. <i>2. Informații privind avizarea:</i> Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr.850/28.06.2007.
<i>Secțiunea VII</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</i> Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de Internet a Ministerului Justiției și a Oficiului Național al Registrului Comerțului și organizarea de întâlniri cu reprezentanți ai mediului de afaceri.
<i>Secțiunea a VIII a</i> <i>Măsurile de implementare</i> În vederea facilitării implementării proiectului de act normativ, Ministerul Justiției și Oficiul Național al Registrului Comerțului vor afișa pe pagina proprie de Internet materiale de prezentare a proiectului de ordonanță de urgență și a Legii nr. 441/2006.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU